

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: **Доц. д-р Мила Маева**
ИЕФЕМ – БАН

Относно: конкурс за **доцент** по научна специалност *Социология / социология на миграциите /, научно направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, научна област 3. Социални, стопански и правни науки в УНСС.*

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономическа социология“ към Общикономически факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 5./01.06.2022 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед №2404/28.09.2022 г. на зам.-Ректора по НИД и МС на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Гл. ас. д-р Михаела Михайлова Мишева е единственият кандидат в обявения за нуждите на катедра „Икономическа социология“ конкурс за академичната длъжност „доцент“. През 2003 г тя придобива бакалавърска и магистърска степен по социология в Ягелонския университет в гр. Краков, Полша. Защишава докторска степен по социология през 2014 г., а от 2007 г. е щатен преподавател в катедра „Икономическа социология“ в УНСС.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Материалите по конкурса са ясно доказателство, че гл. ас. д-р Михаела Михайлова Мишева покрива минималните изисквания за придобиване на престижната длъжност „доцент“, залегнали в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника към него и нормативната база на УНСС за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности. Ходът на процедурата до момента на съставянето на настоящото становище следва изискванията на действащото законодателство. Също така декларирам, че не съм свързано лице с кандидата по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и нямам и частен интерес, свързан с процедурата или с кандидата, който би могъл да повлияе на обективността ми като член на научното жури. Въпреки това държа да отбележа, че следя в дългосрочен план работата на д-р Мишева и тя изпъква с целенасочените си проучвания по темата на конкурса, което я превръща в подходящия кандидат за заеманата позиция.

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Анализът на представената от кандидатката карта и приложените към нея показват, че са покрити изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС. Според представените количествени показатели става ясно, че гл. ас. д-р Михаела

Мишева покрива и дори надхвърля изискуемия брой точки за заемане на съответната академична длъжност в УНСС като при минимален праг от 720 точки тя достига до 1337.5 т. Преизпълнени са и националните минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ и Правилника за приложението му – 580 точки при минимум от 400.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

Гл. ас. д-р Михаела Михайлова Мишева покрива и надхвърля качествените изисквания за заемане на академични длъжности в УНСС. Тя е утвърден преподавател, изследовател, експерт и администратор, което е резултат от дългогодишния ѝ опит и високия ѝ капацитет. Като преподавател тя въвежда и развива нови курсове, свързани с темата на конкурса, и има международен опит в Института по социология към Ягелонски университет, Краков, Полша. Участва в две международни и национални редколегии, член е на Консултативния съвет на Център за социологически и психологически изследвания към УНСС и на комисии за провеждане на държавни изпити за специалности „Социология” и „Икономическа социология и психология” в УНСС.

С протокол №4/ 11.05.2022 г. Съветът по хабилитация на УНСС изразява положително становище, че гл. ас. д-р Михаела Михайлова Мишева изпълнява националните и университетски изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

В своя дългогодишен преподавателски опит гл. ас. д-р Михаела Мишева води упражнения и лекции в бакалавърската и магистърската програма по Социология на български и английски език. До момента тя е въвела и редица нови лекционни курсове – четири учебни дисциплини и съавтор на още две. Представените документи говорят за високата преподавателска и аудиторна натовареност на кандидатката като тя изпълнява приетите минимални хорариуми за преподавателската дейност в УНСС. Представеният в конкурса учебник „Международни миграции. Учебник за студенти в ОКС „Бакалавър“ на Университета за национално и световно стопанство“ отговаря на изискванията на настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“. Освен това тя ръководи практики на студентите и ги наставлява както по време на теренни изследвания, така и подпомага стажовете им в социологически агенции. Впечатленията ми са от силната лична ангажираност на кандидатката, която се стреми не само към развитие на академичния светоглед и допринася за професионалното израстване на студентите, но и подпомага общата им култура.

Всичко казано потвърждава убедеността ми, гл. ас. д-р Михаела Мишева притежава преподавателски опит, знания и способности, а позицията ѝ на доцент ще бъде приносна за развитието на катедра „Икономическа социология“ в УНСС.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Гл. ас. д-р Михаела Мишева участва в настоящия конкурс със следната научна продукция: три монографии – две от тях в колектив; две студии в научни списания, индексирани в Scopus (едната в съавторство); един авторски учебник по дисциплината „Международни миграции“; учебник по дисциплината „Икономическа социология“ в съавторство; четири студии, публикувани в научни списания, индексирани в международни бази данни (две в съавторство) и две статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране. Представените изследвания са оригинални и не повтарят представените публикации за придобиване на академичната

длъжност „главен асистент“. Те са в тясна връзка с темата на настоящия конкурс и са посветени на миграционни движения както към и извън България, така и в международен план. Приносите в тях могат да бъдат систематизирани като теоретико-методологически и методически. Тематичните области на проучванията ѝ са отново насочени към многообразните аспекти на миграционните движения, етнически и икономически специфики на придвижванията и отражението им върху изпращащите и приемащите държави в краткосрочен и дългосрочен план. От особена важност е да се подчертае, че кандидатката поставя съвременните движения в икономически контекст. Сред представените публикации искам да отбележа монографията ѝ: Мишева, М. (2022), *Завръщаща се миграция и социално-икономическо развитие*, изд. УНСС, ISBN 978-619-232-602-9. Нейният приносен характер е определен още от темата на завръщането на емигриралите социално-икономическото развитие на изпращащата държава. Това е първото подобно изследване в България и въпреки че темата отдавна привлича вниманието на изследователите за първи път излиза цялостно проучване под формата на монография. Базирана на комплексен подход, включително социологически и икономически, гл. ас. д-р Мишева проследява влиянието на движенията върху родината и върху самите мигранти. От особен интерес е включването на мита за завръщането, който бе особено актуален по време на пандемията от Ковид-19. Монографията впечатлява с познаване на теоретичната основа на завръщането и на законовата база, прилагана по отношение на различните по тип миграционни практики и се основава на богата литература. Поставяне на акцента върху трансформациите на социалния, културния и символни капитал на завръщащите се мигранти, ролята на техните социални мрежи в страните на произход, дестинация и завръщане, проявленията им като актьори в промяната и социално-икономическото развитие прави изследването актуално не само за България, но и в световен мащаб. Анализът на данни за страната ни са подходяща отправна точка за бъдещи проучвания в тази посока. Авторката представя и иновативен подход за измерване на устойчивостта на завръщането, което е един от основните проблеми, защото често завръщането е последвано от реемиграция, особено в страни с по-нисък жизнен стандарт.

В допълнение трябва да се отбележи, че гл. ас. д-р Михаела Мишева е представила списък с цитирания в България и чужбина, като преобладаващата част са в световните бази за реферирани и индексирани и в престижни издания в страна и чужбина.

6. Кратка характеристика на представените научно-приложни резултати.

Сред научно-приложните приноси на гл. ас. д-р Михаела Мишева трябва да се отбележи учебникът „Международни миграции. Учебник за студенти в ОКС „Бакалавър“ на Университета за национално и световно стопанство“. Учебното помагало има добре обмислена структура, която е обусловена от богатия и дългогодишен преподавателски опит на авторката. То е изградено на две нива. Първото разглежда теоретични проблеми, а второто – практични, включващи различни казуси, данни от актуални миграционни изследвания или биографични наративи. Освен това в учебника са поместени въпроси и тестове за самоподготовка, различни задачи, онлайн инструменти за анализ на данни и самоподготовка чрез флаш-карти, аудио, видеофайлове и презентации. Това прави учебникът привлекателен за студентите, често пъти отегчени от сложния академичен език.

Сред основните научно-приложни приноси на гл. ас. д-р Михаела Мишева трябва да се посочи участие ѝ в широк спектър от проекти. Петнадесет на брой, те са с университетско, национално и международно финансиране. Сред тях трябва да се отбележат онези, свързани с темата на конкурса: „Българската диаспора в Западна Европа: трансгранична мобилност, национална идентичност и развитие”, „Социални мрежи на имигрантските общности в България и оценка на политиките за интеграцията им“, „Социални мрежи на имигрантските общности в България и оценка на политиките за интеграцията им“, „Завръщащите се мигранти: стратификация и сегментация на икономическата мобилност” и други. Освен това кандидатката е включена и в четири COST акции, които подпомагат развитието на научните мрежи, показват международния ѝ опит и допринасят за международната разпознаваемост на УНСС.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

Кандидатката показва значителен потенциал за развитие и академично израстване и затова нямам бележки в тази посока. Препоръчвам монографията по процедурата и учебното помагало по международни миграции да бъдат публикувани на английски език с оглед тяхната достъпност към по-широка аудитория.

8. Заключение

Представените в това становище обстоятелства и констатации отразяват високата ми оценка за гл. ас. д-р Михаела Мишева. Мога спокойно да твърдя, че към момента на конкурса тя има изграден образ на разпознаваем учен в България и чужбина, вдъхновяващ преподавател и изследовател с висок потенциал за академично израстване. Нейната кандидатура покрива и надхвърля националните стандарти за придобиване на академичната длъжност „доцент“. Тя е ангажирана с широк кръг от дейности – както с научна и научноприложна работа, така и с преподавателската, административната, експертна и организаторска дейност, които показват отличните ѝ качества за заемане на позицията. Становището ми по този кадрови казус е **ПОЛОЖИТЕЛНО**. Изложеното по-горе ми дава право да гласувам с ДА кандидатката гл. ас. д-р Михаела Михайлова Мишева на академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Социология (социология на миграциите)“, научно направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, научна област 3. Социални, стопански и правни науки в катедра „Икономическа социология“ на УНСС. Призовавам и членовете на научното жури и Факултетния съвет на Общоекономически факултет на УНСС също да подкрепят кандидатката.

08.12.2022 г. / гр. София

Подпис: доц. д-р Мила Милева Маева

OPINION

By: Assoc. Prof. Dr. Mila Maeva
IEFSEM - BAN

Regarding: Competition for Associate Professor in the Scientific Specialty Sociology / Sociology of Migrations /, Scientific Direction 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Sciences, Scientific Field 3. Social, Economic and Legal Sciences at UNWE.

1. **Information about the competition**

The competition has been announced for the needs of the Department of Economic Sociology, Faculty of General Economics of the UNWE, according to Decision of the AC No. 5./01.06.2022. I participate in the composition of the scientific jury for the competition according to Order No. 2404/28.09.2022 of the Rector of UNWE.

2. **Brief information about the candidates in the competition**

Chief Assist. Prof. Dr. Mihaela Mihaylova Misheva is the only candidate in the competition for the academic position of "Associate Professor" announced for the needs of the Department of Economic Sociology. In 2003, she graduated at Bachelor's and Master's degree in Sociology at the Jagiellonian University in Krakow, Poland. She defended her doctoral degree in Sociology in 2014, and since 2007 she has been a full-time lecturer in the Department of Economic Sociology at UNWE.

3. **Fulfillment of the requirements for holding the academic position**

The materials on the competition are clear proof that Ch. Assistant Professor Mihaela Mihaylova Misheva, PhD, meets the minimum requirements for acquiring the prestigious position of "Associate Professor", enshrined in the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (*ZRASRB*), the Regulations to it and the normative base of the UNWE on the conditions and procedure for acquiring scientific degrees and for holding academic positions. The course of the procedure up to the moment of drafting this opinion follows the requirements of the current legislation. I also declare that I am not a person related to the candidate in the sense of § 1, item 5 of the additional provisions of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (*ZRASRB*) and I have no private interest related to the procedure or the candidate who could affect my objectivity as a member of the scientific jury. However, I would like to note that I have been following Dr. Misheva's work for a long time and she stands out with her focused research on the competition topic, which makes her the right candidate for the position.

3.1. Fulfillment of quantitative requirements

The analysis of the report presented by the candidate and the attachments to it show that the requirements for holding the academic position "Associate Professor" at UNWE are met. According to the presented quantitative indicators, it is clear that Ch. Assistant Professor Mihaela Misheva covers and even exceeds the required number of points for occupying the relevant academic position at UNWE, as with a minimum threshold of 720 points, she reaches 1337.5 points. The national minimum requirements according to the *ZRASRB* and the Rules for its application are exceeded – 580 points at a minimum of 400.

3.2. Fulfillment of quality requirements

Ch. Assistant Professor Dr. Mihaela Misheva covers and outlines the quality requirements for holding academic positions at UNWE. She is an established teacher,

researcher, expert and administrator, which is the result of her long experience and her high capacity. As a lecturer, she has introduced and developed new courses related to the theme of the competition and has international experience at the Institute of Sociology at the Jagiellonian University, Krakow, Poland. She participates in two international and national editorial boards, and she is a member of the Advisory Board of the Center for Sociological and Psychological Research at UNWE and of the commissions for conducting state exams for "Sociology" and "Economic Sociology and Psychology" there.

With protocol No. 4/ 11.05.2022, the Habilitation Council of the UNWE expressed a positive opinion that Ch. Assistant Professor Dr. Mihaela Misheva fulfills the national and university requirements for holding the academic position of "associate professor".

4. Assessment of teaching activities for each candidate separately

In her many years of teaching experience Dr. Misheva leads exercises and lectures in the Bachelor's and Master's program in Sociology in Bulgarian and English. To date, she has also introduced a number of new lecture courses - four study disciplines and co-authored two more. The presented documents speak of the candidate's high teaching and classroom workload, as she fulfills the accepted minimum hours for teaching activities at UNWE. The textbook presented in the competition "International Migrations. A Textbook for Students at the Bachelor's College of the University of National and World Economy" meets the requirements of the current competition for the academic position of Associate Professor. In addition, she supervises students' internships and mentors them both during field research and supports their internships in sociological agencies. My impressions are of the strong personal commitment of the candidate, who strives not only to develop the academic worldview and contribute to the professional growth of students, but also supports their general culture.

All that has been said confirms my conviction, Dr. Mihaela Misheva has teaching experience, knowledge and abilities, and her position as Associate Professor will contribute to the development of the Department of Economic Sociology at UNWE.

5. Brief description of the presented scientific works/publications

Ch. Assistant Professor Dr. Mihaela Misheva participated in the current competition with the following scientific production: three monographs - two of them are collective; two studies in scientific journals indexed in Scopus (one co-authored); one author's textbook on the discipline "International Migrations"; textbook on the discipline "Economic Sociology" in co-authorship; four studies published in scientific journals indexed in international databases (two co-authored) and two articles published in non-refereed peer-reviewed journals. The submitted research is original and does not repeat the submitted publications for the acquisition of the academic position of "Assistant Professor". They are closely related to the theme of the current competition and are dedicated to migration movements both to and from Bulgaria and internationally. The contributions in them can be systematized as theoretical-methodological and methodical. The thematic areas of her studies are again focused on the diverse aspects of migration movements, ethnic and economic specificities of movements and their impact on sending and receiving countries in the short and long term. It is particularly important to emphasize that the candidate places contemporary movements in an economic context.

Among the publications presented, I would like to note her monograph: Misheva, M. (2022), Return Migration and Socio-economic Development, ed. UNWE, ISBN 978-619-232-602-9. Its contributing nature is already determined by the topic of the return of

emigrants to the socio-economic development of the sending country. This is the first such study in Bulgaria, and although the topic has attracted the attention of researchers for a long time, it is the first time that a complete study has been published in the form of a monograph. Based on a complex approach, including sociological and economic, Dr. Misheva traces the impact of the movements on the homeland and on the migrants themselves. Of particular interest is the inclusion of the myth of return, which was particularly relevant during the Covid-19 pandemic. The monographic study impresses with its theoretical basis of return and the rich literature and legal basis applied to the different types of migration practices. Placing the emphasis on the transformations of the social, cultural and symbolic capital of returning migrants, the role of their social networks in the countries of origin, destination and return, their manifestations as actors in change and socio-economic development makes the monograph relevant not only for Bulgaria, but also globally. The presented data for our country are a suitable starting point for future studies in this direction. The author also presents an innovative approach to measure the sustainability of return, which is one of the main problems because return is often followed by re-emigration, especially in countries with a lower standard of living.

In addition, it should be noted that Ch. Associate Professor Michaela Misheva presented a list of citations in Bulgaria and abroad, the majority of which are in the world reference and indexing databases and in prestigious publications in the country and abroad.

6. Brief description of the presented applied contributions.

Among Dr. Mihaela Misheva`s applied contributions we have to mention, the textbook "International migrations. Textbook for students at the Bachelor's College of the University of National and World Economy". The teaching aid has a well-thought-out structure, which is determined by the rich and long-term teaching experience of the author. It is built on two levels. The first deals with theoretical issues, and the second with practical ones, including various case studies, data from current migration studies or biographical narratives. In addition, the textbook contains self-study questions and tests, various assignments, online data analysis tools, and self-study through flash cards, audio, video files, and presentations. This makes the textbook attractive to students, often bored by complex academic language.

Among Dr. Misheva`s applied contributions, her participation in a wide range of projects should be mentioned. Fifteen in number, they are university, national and international funded. Among them, those related to the theme of the competition should be noted: "The Bulgarian Diaspora in Western Europe: Cross-Border Mobility, National Identity and Development", "Social Networks of Immigrant Communities in Bulgaria and Evaluation of Their Integration Policies", "Social Networks of Immigrant Communities in Bulgaria and Evaluation of Their Integration Policies", "Returning Migrants: Stratification and Segmentation of Economic mobility" and others. In addition, the candidate is included in four COST actions, which support the development of scientific networks, show her international experience and contribute to the international recognition of UNWE.

7. Main critical remarks and recommendations to each candidate individually

The applicant shows considerable potential for development and academic growth, and therefore I have no comments in this direction. I recommend that the procedural monograph and the study guide on international migration be published in English in order to make them accessible to a wider audience.

8. Conclusion

The circumstances and findings presented in this opinion reflect my high assessment of Ch. Assistant Professor Dr. Mihaela Misheva. I can safely say that at the time of the competition, she has built an image of a recognizable scholar in Bulgaria and abroad, an inspiring lecturer and teacher, and a researcher with a high potential for academic growth. Her application meets and exceeds the national standards for the acquisition of the academic position of "Associate Professor". She is engaged in a wide range of activities – both scolar and applied work, as well as teaching, administrative, expert and organizational activities, which show her excellent qualities for occupying the position. My opinion on this personnel case is POSITIVE. The above gives me the right for Positive Vote for the candidate. Ch. Assistant Professor Dr. Mihaela Mihaylova Misheva should obtain the academic position of "Associate Professor" in the Scientific Specialty "Sociology (Sociology of Migrations)", Scientific Direction 3.1. Sociology, Anthropology and Cultural Sciences, Scientific Field 3. Social, Economic and Legal Sciences in the Department of Economic Sociology of the UNWE. I also hope that the members of the Scientific Jury and the Faculty Council of the Faculty of General Economics of UNWE also support the candidate.

08.12.2022 / Sofia

Signature: Assoc. Dr. Mila Mileva Maeva